

การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในสังกัดเทศบาลเมืองกาญจนบุรี PARENTAL INVOLVEMENT IN THE OPERATION OF THE CHILD DEVELOPMENT CENTERS IN KANCHANABURI MUNICIPALITY

อรัทัย เฉลิมถาวรสุข* และ วรชัย วิภูอุปการชอตร

Orathai Chalermthavornsuk* and Vorachai Viphoouparakhot

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา วิทยาลัยเทคโนโลยีสยาม กรุงเทพมหานคร 10600

Program in Educational Administration, Siam technology College, Bangkok 10600, Thailand

*Corresponding author: Vorachaiv@siamtechno.ac.th

รับบทความ 3 มกราคม 2562 แก้ไขบทความ 10 มีนาคม 2562 ตอบรับบทความ 15 มีนาคม 2562 เผยแพร่บทความ เมษายน 2563

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในสังกัดเทศบาลเมืองกาญจนบุรี เพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในสังกัดเทศบาลเมืองกาญจนบุรี จำแนกตามเพศ อายุ อาชีพ ตามมาตรฐานการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

การวิจัยในครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้ปกครองนักเรียนศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดกองการศึกษาเทศบาลเมืองกาญจนบุรี จังหวัดกาญจนบุรี จำนวน 198 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามระดับการปฏิบัติการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในสังกัดเทศบาลเมืองกาญจนบุรี เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า ชนิด 5 ระดับ ซึ่งหาค่าความเชื่อมั่นได้ 0.97 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลคือ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวและการทดสอบค่าเฉลี่ยรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ่ กำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

ผลการศึกษา พบว่า การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในสังกัดเทศบาลเมืองกาญจนบุรี ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.34$) เมื่อพิจารณาารายด้าน เรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยมากไปน้อยพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ ด้านการจัดกิจกรรมเกี่ยวกับการแสดงความคิดเห็นการให้ข้อมูลข่าวสารการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ($\bar{X} = 4.39$) รองลงมาคือ ด้านการจัดให้มีการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ($\bar{X} = 4.38$) ด้านการจัดอบรมให้ความรู้แก่ประชาชนในท้องถิ่นและชุมชน ($\bar{X} = 4.33$) ด้านการจัดให้มีกองทุนส่งเสริมการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ($\bar{X} = 4.33$) ด้านการจัดกิจกรรมประชาสัมพันธ์ให้ชุมชนทราบ ($\bar{X} = 4.33$) ด้านการจัดประชุมชี้แจงให้ชุมชนทราบ ($\bar{X} = 4.32$) และค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ด้านการประสานงานและประชาสัมพันธ์การดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ($\bar{X} = 4.29$) การเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในสังกัดเทศบาลเมืองกาญจนบุรี จำแนกตามเพศ อายุ อาชีพ ภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

คำสำคัญ: การมีส่วนร่วม, การดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

ABSTRACT

The purposes of this research were to examine parent involvement toward the operation of child development centers under Kanchanaburi municipality, to compare parent involvement toward the operation of child development centers under Mueang Kanchanaburi municipality, classified by gender, age, occupation in accordance with the standards in operating child development centers under the Local Administrative Organization. The samples were 198 parents of students at child development centers under the Education Division of Kanchanaburi municipality, Kanchanaburi Province. The research instrument was a set of 5-point scale questionnaires with the reliability of 0.97. Statistics used for data analysis were percentage, mean, standard deviation, t-test, One-way ANOVA, and Scheffe's pairwise mean test. In statistical hypothesis testing, the significance level was set at the rate 0.05.

The findings revealed that parent Involvement in the operation of child development centers under Kanchanaburi municipality as a whole was at a high level ($\bar{X} = 4.34$). When considering each aspect, each aspect

was ranked in descending order with the highest mean score on the expressing opinions activities toward operational information ($\bar{X} = 4.39$), followed by operational monitoring and evaluation ($\bar{X} = 4.38$), knowledge training for locals and communities ($\bar{X} = 4.33$), operational funding establishment ($\bar{X} = 4.33$), public relation for locals ($\bar{X} = 4.32$). The item with the least mean score was operational coordination and public relations ($\bar{X} = 4.29$). The comparison result of parent involvement in operating child development centers of Kanchanaburi municipality, classified by gender, age, occupation, as a whole and individual aspect, was not significantly different at the 0.05 level.

Keywords: Parent Involvement, Child Development Center Operations

บทนำ

การจัดการเรียนรู้สำหรับนักเรียนในศตวรรษที่ 21 นั้น ครูผู้สอนจำเป็นต้องใช้วิธีการจัดการเรียนรู้ที่หลากหลายในการพัฒนานักเรียนให้มีความรู้ ความสามารถและทักษะต่าง ๆ โดยมุ่งเน้นการจัดการเรียนรู้ที่ให้ความสำคัญกับนักเรียนโดยฐานความเชื่อที่ว่านักเรียนเป็นผู้สร้างสรรค์ความรู้ด้วยตนเองจากการปฏิบัติจริง การจัดการเรียนรู้ครูผู้สอนจึงต้องให้ความสำคัญกับการสร้างความรู้ด้วยตนเองอย่างเหมาะสมกับพัฒนาการตามวัย ความสนใจ และความสามารถของนักเรียน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2560) การที่เด็กจะเป็นผู้ใหญ่ที่ดีมีคุณภาพและเป็นบุคคลที่เป็นประโยชน์ต่อสังคมได้นั้นจำเป็นต้องได้รับการดูแลเอาใจใส่ให้สอดคล้องกับความต้องการขั้นพื้นฐานของมนุษย์ (ปาริชาติ สิงห์รัตน์, 2557) เด็กปฐมวัยไทยจำนวนมากถึง 1 ใน 6 มีพัฒนาการล่าช้าไม่สมวัยโดยมีอัตราส่วนเพิ่มขึ้นตามอายุ แสดงว่าเด็กเหล่านี้ขาดโอกาสเรียนรู้และการอบรมเลี้ยงดูที่เหมาะสม รวมทั้งจำนวนเด็กที่มีความต้องการทางการศึกษามีเพิ่มขึ้น เด็กปฐมวัยจำนวนหนึ่งอาจได้รับการเลี้ยงดูที่ไม่เหมาะสม อันส่งผลต่อคุณภาพชีวิตของเด็กทั้งในปัจจุบันและอนาคต นอกจากนี้ปัญหาสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ ส่งผลโดยตรงและโดยอ้อมต่อสุขภาพอนามัยและพัฒนาการ ตลอดจนการเรียนรู้ของเด็ก รวมทั้งการเปลี่ยนแปลงของวัฒนธรรมต่าง ๆ จากภายนอกส่งผลกระทบต่อกระบวนทัศน์ชีวิต ทำให้จำเป็นต้องตระหนักถึงความสำคัญของการดำรงเอกลักษณ์ของวัฒนธรรมในสังคมตนเอง การพัฒนาเด็กที่สอดคล้องกับบริบททางวัฒนธรรมและวิถีชีวิตทางสังคมของเด็กซึ่งมีลักษณะเฉพาะและแตกต่างกันไป กระแสความเปลี่ยนแปลงในสังคมที่ผ่านมา พ่อแม่ ผู้ปกครอง และชุมชนเห็นคุณค่าของการศึกษาและตระหนักถึงสิทธิของบุตรหลานที่จะต้องได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพ ทำให้พ่อแม่ ผู้ปกครอง และผู้คนในชุมชนจำนวนมากเริ่มมีความกระตือรือร้นที่จะเข้ามามีส่วนร่วมรับรู้และสนับสนุนการจัดการศึกษาให้แก่บุตรหลานของตน (กระทรวงศึกษาธิการ, 2548) ในการพัฒนาเด็กวัย 3 - 5 ขวบ ให้มีความพร้อมด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม สติปัญญา มีคุณธรรมและจริยธรรม เพื่อศักยภาพในการศึกษาต่อระดับประถมศึกษา (กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น, 2559) ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก คือ ดัชนีวัดคุณภาพของชุมชน ดังนั้น แนวทางในการพัฒนาศูนย์เด็กเล็กเพื่อเป็นสถานที่เตรียมความพร้อมด้านสมอง สุขภาพ และวินัยของเด็กไทยเพื่อกลายเป็นบุคลากรที่มีคุณภาพของประเทศในอนาคต ขึ้นอยู่กับปัจจัยหลายด้าน ทั้งเรื่องของการสนับสนุนของคนในชุมชน การสนับสนุนวิสัยทัศน์ของผู้บริหารท้องถิ่นและความตั้งใจการดูแลเอาใจใส่ความทุ่มเทของผู้ดูแลเด็ก

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 มาตรา 78 และพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2545 มาตรา 30 กำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องรับการถ่ายโอนภารกิจจัดการศึกษาในระดับปฐมวัย อายุระหว่าง 3 - 5 ปี มาดำเนินการเอง เพราะว่าเป็นการปูพื้นฐานการศึกษาและเสริมสร้างความพร้อมในด้านต่าง ๆ ของเด็ก โดยให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดการศึกษาที่มีวัตถุประสงค์เพื่อให้เด็กปฐมวัยได้รับการส่งเสริมพัฒนาการและเตรียมความพร้อมทางร่างกาย อารมณ์ สติปัญญา และลักษณะนิสัยให้เป็นไปอย่างถูกต้องตามหลักวิชาการ เต็มศักยภาพ มีคุณภาพ จริยธรรม ระเบียบวินัย และมีความพร้อมที่จะเข้ารับการศึกษาระดับชั้นพื้นฐาน ประกอบกับพระราชบัญญัติสภาพัฒนาการและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 แก้ไขเพิ่มเติมถึงฉบับที่ 5 พ.ศ. 2547 ข้อ 67 (5) ซึ่งได้กำหนดให้องค์การบริหารส่วนตำบลมีหน้าที่ต้องส่งเสริมการศึกษาด้วย ดังนั้น องค์การบริหารส่วนตำบลจึงเข้ามามีบทบาทที่สำคัญในการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเพื่อให้เกิดการพัฒนาการเรียนการสอนอย่างเป็นระบบ มีมาตรฐานตรงตามความต้องการ (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2552)

การบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่ผ่านมายังประสบปัญหาหลายประการ ไม่ว่าจะเป็นปัญหาการจัดหลักสูตรด้านวิชาการ ด้านบุคลากร งบประมาณ สถานที่ ด้านการมีส่วนร่วมของชุมชน ผู้ปกครอง และรูปแบบในการบริหารจัดการที่แตกต่างกัน ทำให้ไม่สามารถตอบสนองความต้องการของชุมชนได้อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล ดังนั้น จึงจำเป็นที่จะต้องดำเนินการให้เกิดเป็นรูปธรรมและเกิดประโยชน์สูงสุดแก่ชุมชน โดยกองการศึกษาเทศบาลเมืองกาญจนบุรี ต้องเข้ามาดูแลอย่างจริงจังมิใช่เพียงแต่ให้การสนับสนุนงบประมาณและกำกับดูแลเท่านั้น ควรมีการดำเนินการบริหารจัดการอย่างเป็นระบบ เพื่อก่อให้เกิดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพและเต็มตามศักยภาพ จากเหตุผลดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาเรื่อง “การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในสังกัดเทศบาลเมืองกาญจนบุรี” ภายใต้แนวคิดที่ว่าความร่วมมือและสนับสนุนจากชุมชนกับ

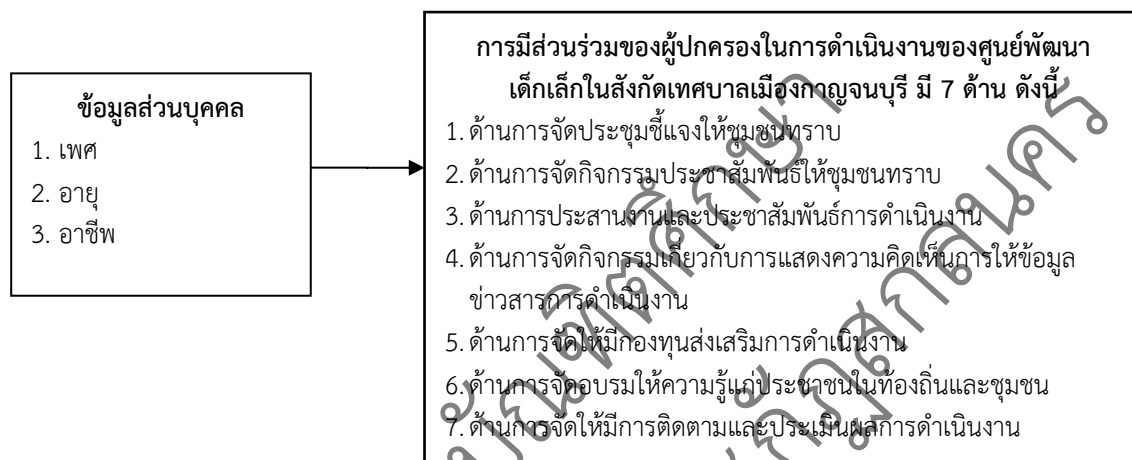
กองการศึกษาเทศบาลซึ่งมีภาระหน้าที่ในการกำกับดูแลสนับสนุนศูนย์พัฒนาเด็กเล็กโดยตรง เพื่อให้เด็กปฐมวัยได้รับการส่งเสริมพัฒนาการทางร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญาอย่างมีคุณภาพตามมาตรฐานต่อไป

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองต่อการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดเทศบาลเมืองกาญจนบุรี
2. เพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองต่อการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดเทศบาลเมืองกาญจนบุรี จำแนกตามเพศ อายุ อาชีพ

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองต่อการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดเทศบาลเมืองกาญจนบุรี ตามกรอบมาตรฐานการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ดังนี้

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีการดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ ผู้ปกครองนักเรียนประจำปีการศึกษา 2560 ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในสังกัดกองการศึกษาเทศบาลเมืองกาญจนบุรี จังหวัดกาญจนบุรี จำนวน 410 คน กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้ปกครองนักเรียนศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในสังกัดกองการศึกษาเทศบาลเมืองกาญจนบุรี จังหวัดกาญจนบุรี จำนวน 198 คน ซึ่งกำหนดขนาดตัวอย่างโดยตารางของ เครจซี่ และ มอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1970, p. 608) โดยสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (simple random sampling) การศึกษาครั้งนี้ใช้วิธีสำรวจตัวอย่าง (sample survey)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในสังกัดเทศบาลเมืองกาญจนบุรี เป็นแบบตรวจสอบรายการ แบบมาตราส่วนประมาณค่าและแบบปลายเปิดแบ่งเป็น 3 ตอน คือ

1. แบบสอบถามเกี่ยวกับสถานะภาพและข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check list) ของผู้ปกครอง ได้แก่ เพศ อายุ อาชีพ
2. แบบสอบถามการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในสังกัดเทศบาลเมืองกาญจนบุรี มี 7 ด้าน คือ ด้านการจัดประชุมชี้แจงให้ชุมชนทราบ ด้านการจัดกิจกรรมประชาสัมพันธ์ให้ชุมชนทราบ ด้านการประสานงานและประชาสัมพันธ์การดำเนินงาน ด้านการจัดกิจกรรมเกี่ยวกับการแสดงความคิดเห็นการให้ข้อมูลข่าวสารการดำเนินงาน ด้านการจัดให้มีกองทุนส่งเสริมการดำเนินงาน ด้านการจัดอบรมให้ความรู้แก่ประชาชนในท้องถิ่นและชุมชน ด้านการจัดให้มีการติดตามและประเมินผลการดำเนินงาน แบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด
3. แบบสอบถามปลายเปิดให้ผู้ตอบแบบสอบถามให้แสดงความคิดเห็นอย่างอิสระเกี่ยวกับข้อเสนอแนะ

วิธีรวบรวมข้อมูล

มีขั้นตอนการสร้างเครื่องมือวิจัยและการรวบรวมข้อมูล ดังนี้

1. ศึกษาจากตำรา เอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก
2. ศึกษาวิธีการสร้างแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale) ตามแบบของลิเคิร์ต (Likert)
3. สร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็น (ร่าง) การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก
4. นำ (ร่าง) แบบสอบถาม ให้ผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน ตรวจสอบคุณภาพ เป็นการตรวจสอบความแม่นยำของเนื้อหา (content validity) และตรวจสอบเครื่องมือที่สร้างขึ้น (IOC) ปรับแก้ไขตามคำแนะนำ จนได้แบบสอบถามที่แม่นยำเชิงเนื้อหา
5. นำแบบสอบถาม จำนวน 30 ชุด ทดลองกับประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนเกณฑ์วัดไชยชุมพลชนะสงคราม
6. นำแบบสอบถามที่ทดลองใช้และได้รับกลับคืนมาคำนวณค่าความเชื่อมั่น (reliability) โดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟา

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์ทางสังคมศาสตร์ มีลำดับขั้นตอน คือ

1. วิเคราะห์การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในสังกัดเทศบาลเมืองกาญจนบุรี ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยหาค่าสถิติพื้นฐาน คือ ค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)
2. วิเคราะห์การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในสังกัดเทศบาลเมืองกาญจนบุรี โดยหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)
3. เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในสังกัดเทศบาลเมืองกาญจนบุรี จำแนกตามเพศ อายุ อาชีพ โดยใช้ทดสอบค่าที (t-test) การทดสอบความแปรปรวนแบบทางเดียว (One-Way ANOVA) ถ้าพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จะทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe)
4. วิเคราะห์ข้อเสนอแนะการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในสังกัดเทศบาลเมืองกาญจนบุรี

สรุปผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์ข้อมูลและการทดสอบทางสถิติเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในสังกัดเทศบาลเมืองกาญจนบุรี สรุปข้อค้นพบการวิจัยได้ ดังนี้

1. ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 198 คน โดยแจกแจงความถี่ และค่าร้อยละตามลำดับ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมากเป็นเพศหญิง อายุอยู่ระหว่าง 30 – 39 ปี ส่วนมากประกอบอาชีพรับราชการ
2. ระดับความคิดเห็นของผู้ปกครองนักเรียนศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในสังกัดเทศบาลเมืองกาญจนบุรี โดยรวมทั้ง จำนวน 7 ด้าน มีรายละเอียดตามตาราง 1 ดังนี้

ตาราง 1 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการแปลผลของการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในสังกัดเทศบาลเมืองกาญจนบุรีโดยรวม

การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ในสังกัดเทศบาลเมืองกาญจนบุรี		$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1.	ด้านการจัดประชุมชี้แจงให้ชุมชนทราบ	4.32	0.68	มาก
2.	ด้านการจัดกิจกรรมประชาสัมพันธ์ให้ชุมชนทราบ	4.33	0.57	มาก
3.	ด้านการประสานงานและประชาสัมพันธ์การดำเนินงาน	4.29	0.63	มาก
4.	ด้านการจัดกิจกรรมเกี่ยวกับการแสดงความคิดเห็นการให้ข้อมูลข่าวสารการดำเนินงาน	4.39	0.59	มาก
5.	ด้านการจัดให้มีกองทุนส่งเสริมการดำเนินงาน	4.33	0.61	มาก
6.	ด้านการจัดอบรมให้ความรู้แก่ประชาชนในท้องถิ่นและชุมชน	4.33	0.62	มาก
7.	ด้านการจัดให้มีการติดตามและประเมินผลการดำเนินงาน	4.38	0.53	มาก
รวมทุกด้าน		4.34	0.57	มาก

50 ปีขึ้นไป การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในสังกัดเทศบาลเมืองกาญจนบุรี จำแนกตามอายุ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และจำแนกเป็นรายด้าน พบว่า ระดับความคิดเห็นน้อยในระดับ

มากที่สุดทุกด้าน เรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปน้อย 3 ลำดับแรก คือ ด้านการจัดกิจกรรมเกี่ยวกับการแสดงความคิดเห็นการให้ข้อมูลข่าวสารการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก รองลงมาด้านการจัดประชุมชี้แจงให้ชุมชนทราบ และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านการประสานงานและประชาสัมพันธ์การดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

3.3 การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในสังกัดเทศบาลเมืองกาญจนบุรี จำแนกตามอาชีพโดยภาพรวม ดังตาราง 2

ตาราง 2 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามอาชีพ

ตัวแปร	จำนวน	ร้อยละ
อาชีพ		
รับราชการ	69	34.80
รับจ้างทั่วไป	30	15.30
เกษตรกร	23	11.60
ธุรกิจส่วนตัว	28	14.10
ค้าขาย	46	23.20
อื่น ๆ	2	1.00
รวม	198	100.00

จากตาราง 2 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมากประกอบอาชีพรับราชการ จำนวน 69 คน คิดเป็นร้อยละ 34.80 รองลงมาประกอบอาชีพค้าขาย จำนวน 46 คน คิดเป็นร้อยละ 23.20 และน้อยที่สุดประกอบอาชีพอื่น ๆ (แม่บ้าน) จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 1.00

การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองจำแนกตามอาชีพในการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในสังกัดเทศบาลเมืองกาญจนบุรี โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน ผลการศึกษามีรายละเอียด ดังนี้

รับราชการ การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในสังกัดเทศบาลเมืองกาญจนบุรี จำแนกตามอาชีพ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และจำแนกเป็นรายด้าน พบว่า ระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน เรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปน้อย 3 ลำดับแรก คือ ด้านการจัดประชุมชี้แจงให้ชุมชนทราบ รองลงมา ด้านการจัดกิจกรรมเกี่ยวกับการแสดงความคิดเห็นการให้ข้อมูลข่าวสารการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านการประสานงานและประชาสัมพันธ์การดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

รับจ้างทั่วไป การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในสังกัดเทศบาลเมืองกาญจนบุรี จำแนกตามอาชีพ โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก และจำแนกเป็นรายด้าน พบว่า ระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด ด้าน เรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปน้อย 3 ลำดับแรก คือ ด้านการจัดอบรมให้ความรู้แก่ประชาชนในท้องถิ่นและชุมชน รองลงมาด้านการจัดกิจกรรมเกี่ยวกับการแสดงความคิดเห็นการให้ข้อมูลข่าวสารการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านการจัดประชุมชี้แจงให้ชุมชนทราบ

เกษตรกร การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในสังกัดเทศบาลเมืองกาญจนบุรี จำแนกตามอาชีพ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และจำแนกเป็นรายด้าน พบว่า ระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด ทุกด้าน เรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปน้อย 3 ลำดับแรก คือ ด้านการจัดกิจกรรมประชาสัมพันธ์ให้ชุมชนทราบ รองลงมา ด้านการจัดประชุมชี้แจงให้ชุมชนทราบ และที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านการจัดให้มีกองทุนส่งเสริมการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

ธุรกิจส่วนตัว การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในสังกัดเทศบาลเมืองกาญจนบุรี จำแนกตามอาชีพ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และจำแนกเป็นรายด้าน พบว่า ระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน เรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปน้อย 3 ลำดับแรก คือ ด้านการจัดกิจกรรมประชาสัมพันธ์ให้ชุมชนทราบ รองลงมา ด้านการจัดให้มีกองทุนส่งเสริมการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านการจัดอบรมให้ความรู้แก่ประชาชนในท้องถิ่นและชุมชน

ค้าขาย การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในสังกัดเทศบาลเมืองกาญจนบุรี จำแนกตามอาชีพ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และจำแนกเป็นรายด้าน พบว่า ระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน เรียงลำดับ

จากค่าเฉลี่ยมากไปน้อย 3 ลำดับแรก คือ ด้านการจัดให้มีการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก รองลงมาด้านการจัดกิจกรรมเกี่ยวกับการแสดงความคิดเห็นการให้ข้อมูลข่าวสารการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ด้านการจัดประชุมชี้แจงให้ชุมชนทราบ

อาชีพอื่น ๆ การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในสังกัดเทศบาลเมืองกาญจนบุรี จำแนกตามอาชีพ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และจำแนกเป็นรายด้าน พบว่า ระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด ระดับมาก และระดับปานกลาง เรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปน้อย 3 ลำดับแรก คือ ด้านการจัดให้มีกองทุนส่งเสริมการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก รองลงมา ด้านการจัดกิจกรรมเกี่ยวกับการแสดงความคิดเห็นการให้ข้อมูลข่าวสารการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านการจัดกิจกรรมประชาสัมพันธ์ให้ชุมชนทราบ

4. ปัญหาและข้อเสนอแนะการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในสังกัดเทศบาลเมืองกาญจนบุรี มีดังต่อไปนี้

4.1 ผู้ปกครองและคณะกรรมการศูนย์ไม่ค่อยมีเวลาในการเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเนื่องจากต้องประกอบอาชีพ

4.2 งบประมาณไม่เพียงพอต่อการจัดซื้อสื่อการเรียนการสอน

4.3 อาคารสถานที่ไม่เพียงพอกับเด็กนักเรียน

4.4 ถ้ามีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนต่าง ๆ ที่ให้ผู้ปกครองและคณะกรรมการเข้าร่วม เช่น ถ้ามีการประชุมขอให้จัดประชุมในเวลา 16.30 น. ถ้าจัดโครงการอบรมหรือกิจกรรมอื่น ๆ ควรจัดในช่วงเก็บเกี่ยวผลผลิตทางการเกษตรเสร็จเรียบร้อยแล้ว

4.5 จัดให้มีกองทุนสำหรับจัดซื้อสื่อการเรียนการสอน เช่น จัดตั้งผ้าป่าสามัคคีช่วงวันขึ้นปีใหม่หรือวันสงกรานต์

4.6 อยากให้มีการก่อสร้างศูนย์พัฒนาเด็กเล็กหลังใหม่ให้ใหญ่กว่าเดิม

อภิปรายผลการวิจัย

การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในสังกัดเทศบาลเมืองกาญจนบุรี โดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อจำแนกเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการจัดประชุมชี้แจงให้ชุมชนทราบ ด้านการจัดกิจกรรมประชาสัมพันธ์ให้ชุมชนทราบ ด้านการประสานงานและประชาสัมพันธ์การดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ด้านการจัดกิจกรรมเกี่ยวกับการแสดงความคิดเห็นการให้ข้อมูลข่าวสารการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ด้านการจัดให้มีกองทุนส่งเสริมการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ด้านการจัดอบรมให้ความรู้แก่ประชาชนในท้องถิ่นและชุมชน ด้านการจัดให้มีการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก อยู่ในระดับมากทุกด้าน สอดคล้องกับ พัฒนพงษ์ นาสมใจ (2555) ศึกษาการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการพัฒนาคุณภาพของสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาภาคพื้นที่ยุทธศาสตร์ เขต 2 พบว่า 1) ระดับการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาภาคพื้นที่ยุทธศาสตร์ เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน 2) พบว่า คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานควรมีส่วนร่วมในการศึกษาและทำความเข้าใจในความมุ่งหมายหลักของการจัดการศึกษาตาม พ.ร.บ. การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ควรมีการศึกษาและทำความเข้าใจเกี่ยวกับแผนปฏิบัติการประจำปีของสถานศึกษา ให้ความเห็นชอบในการจัดทำสาระหลักสูตรสถานศึกษาให้สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น กำกับติดตามการดำเนินงานตามแผนของสถานศึกษา ส่งเสริมและสนับสนุนให้เด็กทุกคนในเขตบริการได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างมีคุณภาพและได้มาตรฐาน ส่งเสริมให้มีการพัฒนาศักยภาพเด็กดูแลเด็กพิการ เสนอแนวทางและการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการด้านวิชาการ งบประมาณ บุคลากร และบริการทั่วไปของสถานศึกษา ส่งเสริมให้มีการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา ตลอดจนวิทยากรภายนอกและภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อเสริมสร้างพัฒนาการของนักเรียนทุกด้าน รวมทั้งสืบสานจารีตประเพณีศิลปะและวัฒนธรรมของท้องถิ่นและของชาติ และสอดคล้อง นันทิพย์ เสือสารรัตน์ (2554) ศึกษาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาในโรงเรียนอนุบาลเอกชนกรุงเทพมหานคร พบว่า ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในกิจกรรมของสถานศึกษา โดยอาสาเป็นสมาชิกของคณะกรรมการโรงเรียน การเข้าร่วมกิจกรรมของผู้ปกครองส่วนใหญ่เข้าร่วมกิจกรรมในการปฐมวัย กิจกรรมกีฬา กิจกรรมนิทรรศการแสดงผลงาน โดยเข้าร่วมในฐานะผู้แสดงความคิดเห็นและร่วมบริจาคเงิน การเข้ารับการอบรมที่โรงเรียนจัดให้ นอกจากนั้น ในฐานะผู้สนับสนุนสถานศึกษา ผู้ปกครองมีส่วนสนับสนุนในการทำความเข้าใจและให้ความร่วมมือปฏิบัติตามข้อกำหนดของโรงเรียน บริจาคเงิน และประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ ของโรงเรียนให้ผู้ปกครองคนอื่นทราบ ทำความเข้าใจและให้ความร่วมมือในการปฏิบัติตามข้อกำหนดของโรงเรียน และร่วมให้คำปรึกษาในเรื่องสุขภาพเด็กและพัฒนาการของเด็ก

หากพิจารณาเป็นรายด้านสามารถอภิปรายผลได้ ดังนี้

ด้านการจัดให้มีการประชุมชี้แจงให้ชุมชนทราบ อยู่ในระดับมาก ซึ่งมีแนวทางการมีส่วนร่วมในการเข้าประชุมของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ในการเสนอแนะแนวทางเกี่ยวกับการพัฒนาการเตรียมความพร้อมของเด็ก มีส่วนร่วมในการเสนอแนะแนวทางเกี่ยวกับประโยชน์และความจำเป็นต่าง ๆ ของศูนย์พัฒนาเด็กและการมีส่วนร่วมในการบริหารและช่วยเหลือในระหว่างดำเนินการของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สอดคล้องกับผลวิจัย ทศนีย์ ศรีฟ้า (2552, หน้า 117) ศึกษาวิจัย เรื่อง การศึกษาแนวทางพัฒนาบทบาทการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมการเรียนรู้ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น เขตอำเภอพรานกระต่าย จังหวัดกำแพงเพชร พบว่า แนวทางพัฒนาการมีส่วนร่วมในกิจกรรมของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก คือ จัดการจัดประชุมชี้แจงเกี่ยวกับนโยบายของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอย่างน้อยปีละ 2 ครั้ง เพื่อให้ผู้ปกครองได้รับทราบและเกิดความเข้าใจที่ดีกับทางศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก และมีส่วนร่วมในการเตรียมความพร้อมในการจัดกิจกรรมให้โอกาสผู้ปกครองแสดงความคิดเห็น เสนอแนะการจัดการเรียนการสอนและการปรับปรุงกิจกรรมต่าง ๆ ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก และสอดคล้องผลวิจัย ปภาณ การจะนะดี (2553, หน้า 67) ศึกษาวิจัย เรื่อง แนวทางการพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กด้านการมีส่วนร่วมและการสนับสนุนจากชุมชน กรณีศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบลเขาแดง อำเภอสะบ้าย้อย จังหวัดสงขลา พบว่า ควรมีการจัดประชุมชี้แจงให้ชุมชนทราบเดือนละ 1 ครั้ง ในการจัดประชุมชี้แจงแต่ละครั้งให้ทราบล่วงหน้า รวมถึงแนวทางการดำเนินงานและวัตถุประสงค์ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เพื่อจัดรูปแบบการประชุมให้น่าสนใจมากยิ่งขึ้น โดยอาจมีการจัดกิจกรรมนันทนาการเสริมหรือการจัดประชุมแบบสลับกันไปหมู่บ้านต่าง ๆ มีการประชุมประจำเดือนและต่อเนื่อง

ด้านจัดกิจกรรมประชุมประชาสัมพันธ์ให้ชุมชนทราบ อยู่ในระดับมาก ซึ่งมีแนวทางการมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็กในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก การมีส่วนร่วมเสริมสร้างความสัมพันธ์ในการเผยแพร่การจัดกิจกรรมต่าง ๆ ระหว่างชุมชนกับศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก การมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอนและประชาสัมพันธ์ให้ชุมชนทราบเกี่ยวกับศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก และการมีส่วนร่วมเสนอแนะบุคลากรในท้องถิ่นที่มีความรู้ความสามารถเข้าเป็นวิทยากรให้ความรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่นแก่เด็กในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สอดคล้องกับผลวิจัย ณัฏฐิชา วงศ์คำ (2555, หน้า 76) ศึกษาวิจัย เรื่อง การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการดำเนินการจัดการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเทศบาลตำบลวัง อำเภอเทิง จังหวัดเชียงราย พบว่า แนวทางพัฒนาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาในด้านการสนับสนุนการเรียนรู้ คือ ควรมีการประชุมประชาสัมพันธ์ถึงนโยบายหรือแนวทางในการจัดการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ด้านการสนับสนุนการเรียนรู้ผ่านทางผู้นำท้องถิ่น ผ่านการประชุมผู้ปกครองหรือทำเป็นหนังสือถึงผู้ปกครอง เพื่อให้ผู้ปกครองได้ทราบถึงนโยบายหรือแนวทางในการดำเนินงาน จะเป็นอีกแนวทางหนึ่งที่ทำให้ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก และสอดคล้องกับผลวิจัยของ ทศนีย์ ศรีฟ้า (2552, หน้า 117) ศึกษาวิจัย เรื่อง การศึกษาแนวทางพัฒนาบทบาทการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมการเรียนรู้ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น เขตอำเภอพรานกระต่าย จังหวัดกำแพงเพชร พบว่า เปิดโอกาสให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้กับนักเรียนและร่วมทำกิจกรรมประสบการณ์จริง เช่น การเป็นวิทยากรพิเศษเฉพาะด้าน ให้ความรู้เกี่ยวกับศิลปวัฒนธรรม ประเพณีพื้นบ้าน การเกษตร การดนตรี การฟ้อนรำ งานใบตอง ภูมิปัญญาท้องถิ่น

ด้านการประสานงานและประชาสัมพันธ์การดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก อยู่ในระดับมาก ซึ่งมีแนวทางในการมีส่วนร่วมช่วยประสานงานกับบุคคลในท้องถิ่นเพื่อช่วยเหลือในด้านต่าง ๆ ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก การออกเยี่ยมบ้านเด็กเพื่อประชาสัมพันธ์การดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้ชุมชนรับทราบ การมีส่วนร่วมในการจัดทำคู่มือแผ่นพับเพื่อประชาสัมพันธ์การดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้ชุมชนรับทราบ และการมีส่วนร่วมในการจัดทำเอกสารเพื่อประชาสัมพันธ์การดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้ชุมชนรับทราบ สอดคล้องกับผลวิจัย ทศนีย์ ศรีฟ้า (2552, หน้า 117) ศึกษาวิจัย เรื่อง การศึกษาแนวทางพัฒนาบทบาทการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมการเรียนรู้ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น เขตอำเภอพรานกระต่าย จังหวัดกำแพงเพชร พบว่า ชุมชนในท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการจัดทำเอกสาร สารประชาสัมพันธ์ แผ่นพับ ข่าวสารของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้ผู้ปกครองได้รับทราบ จัดทำเอกสารแจ้งข่าวสารและกิจกรรมของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กผ่านวารสารขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ที่ส่งให้ทุกชุมชนทราบผลการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก และสอดคล้องกับผลวิจัย ปภาณ การจะนะดี (2553, หน้า 74) ศึกษาวิจัยเรื่อง แนวทางการพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กด้านการมีส่วนร่วมและการสนับสนุนจากชุมชน กรณีศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านถ้ำลอด องค์การบริหารส่วนตำบลเขาแดง อำเภอสะบ้าย้อย จังหวัดสงขลา พบว่า การประสานงานและประชาสัมพันธ์ ควรมีการแต่งตั้งเจ้าหน้าที่เพื่อรับผิดชอบประสานงานจัดกิจกรรมต่าง ๆ ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กโดยตรง และเป็นลายลักษณ์อักษร

ด้านการจัดกิจกรรมเกี่ยวกับการแสดงความคิดเห็นการให้ข้อมูลข่าวสารการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก อยู่ในระดับมาก ซึ่งมีแนวทางการมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมเกี่ยวกับการแสดงความคิดเห็นให้ข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กกับ

สถาบันต่าง ๆ การจัดกิจกรรมศาสนา เช่น ทำบุญตักบาตร และจัดกิจกรรมทางสถาบันครอบครัว เช่น โครงการศูนย์เด็กเล็กอ่อนหวาน โครงการอบรมดูแลเสริมสร้างสุขภาพเด็ก เป็นต้น สอดคล้องกับผลวิจัย สุกัญญา สยามประโคน (2552) ศึกษาวิจัยเรื่องการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในเขตอำเภอหนองบุญมาก จังหวัดนครราชสีมา พบว่า การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองที่มีต่อการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในเขตอำเภอหนองบุญมาก จังหวัดนครราชสีมา ด้านความสัมพันธ์ระหว่างศูนย์พัฒนาเด็กเล็กกับผู้ปกครอง พบว่า มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมให้ครูและผู้ปกครองมีความเข้าใจดีต่อกัน เช่น เชิญผู้ปกครองมาร่วมทำบุญตักบาตรในวันแม่ วันเด็ก มีส่วนในการให้ความร่วมมือกับศูนย์เด็กเล็กในการจัดกิจกรรมวันสำคัญต่าง ๆ ให้ความร่วมมือในการเชิญผู้ปกครองมาประชุมชี้แจงกิจกรรมต่าง ๆ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กทำเอกสารและคู่มือการจัดการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก แจกให้ผู้ปกครองได้รับทราบ และสอดคล้องกับผลวิจัย ปภาณ การจะนะดี (2553, หน้า 74) ศึกษาวิจัยเรื่องแนวทางการพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กด้านการมีส่วนร่วมและการสนับสนุนจากชุมชน กรณีศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบลเขาแดง อำเภอสะบ้าย้อย จังหวัดสงขลา พบว่า การจัดกิจกรรมเกี่ยวกับการแสดงความคิดเห็น ควรจัดกิจกรรมส่งเสริมให้ประชาชนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการให้ข้อมูลข่าวสาร การดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอย่างต่อเนื่องหรือจัดกิจกรรม อบต. พบประชาชนแต่ละหมู่บ้านเพื่อเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้าร่วมประชุมและแสดงความคิดเห็นในการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กกับชุมชน มีกิจกรรมที่ส่งเสริมประชาชนแสดงความคิดเห็นต่อเนื่อง

ด้านการจัดให้มีกองทุนส่งเสริมการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก อยู่ในระดับมาก ซึ่งมีแนวทางการมีส่วนร่วมในการให้ความช่วยเหลือและสนับสนุนการระดมทรัพยากรทางการศึกษา จัดหารายได้การบริหารจัดการหรืออุดหนุนงบประมาณ การขอรับงบประมาณต่าง ๆ จากหน่วยภาครัฐ รัฐวิสาหกิจหรือองค์กรภาครัฐอื่น ๆ และจากภาคเอกชน องค์กรการกุศล มูลนิธิ หรือมีผู้บริจาคเพื่อผลประโยชน์ทางการศึกษาและสนับสนุนการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสอดคล้องผลการวิจัย จิตติมา ศิริธรรม (2552) ศึกษาวิจัยเรื่องการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาขององค์การบริหารส่วนตำบลวาริน อำเภอศรีเชียงใหม่ จังหวัดอุบลราชธานี พบว่า การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาด้านความสัมพันธ์กับชุมชน คือ มีการจัดตั้งชมรม สมาคม มูลนิธิ ฯลฯ เพื่อสนับสนุนการดำเนินงานของการจัดการศึกษาขององค์การบริหารส่วนตำบลวาริน และผู้ปกครองมีส่วนร่วมการสนับสนุนกิจกรรมส่งเสริมด้านความรู้ สุขภาพ อนามัย และวัสดุอุปกรณ์ และมีการสนับสนุนกิจกรรมกับชุมชนอย่างต่อเนื่อง และมีความสอดคล้องผลวิจัยกิตติ กรทอง (2553) ศึกษาวิจัยเรื่องการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการดำเนินการจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษา ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในเขตอำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ พบว่า ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการร่วมมือหรือสนับสนุนในการจัดหารายได้ใน การดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เช่น การทอดผ้าป่าหรืองานการกุศลต่าง ๆ การร่วมหรือเสนอแนะให้มีกองทุนเพื่อการศึกษา และมีสวัสดิการเพื่อการศึกษา

ด้านการจัดอบรมให้ความรู้แก่ประชาชนในท้องถิ่นและชุมชน อยู่ในระดับมาก ซึ่งมีแนวทางการมีส่วนร่วมในการเข้าร่วมอบรมเกี่ยวกับทิศทางการดำเนินงานและแนวทางการปฏิบัติงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก การเข้ามามีบทบาทและการสนับสนุนในการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สอดคล้องผลวิจัย ทศนีย์ ศรีฟ้า (2552, หน้า 117) ศึกษาวิจัยเรื่องการศึกษาแนวทางพัฒนาบทบาทการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมการเรียนรู้ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เขตอำเภอพรานกระต่าย จังหวัดกำแพงเพชร พบว่า แนวทางพัฒนาการมีส่วนร่วมในการเสริมสร้างประสบการณ์ของเด็ก คือ จัดอบรมให้ความรู้กับผู้ปกครองเกี่ยวกับการเสริมสร้างประสบการณ์ให้กับนักเรียน เช่น วิธีการอบรมเลี้ยงดูเด็ก วิธีการเล่นกับเด็ก การส่งเสริมการอ่านสำหรับเด็กและแนวทางในการส่งเสริมพัฒนาการด้านต่าง ๆ ของตัวเด็ก และสอดคล้องผลวิจัย ปภาณ การจะนะดี (2553, หน้า 75) ศึกษาวิจัยเรื่องแนวทางการพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ด้านการมีส่วนร่วมและการสนับสนุนจากชุมชน กรณีศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านถ้ำลอด องค์การบริหารส่วนตำบลเขาแดง อำเภอสะบ้าย้อย จังหวัดสงขลา พบว่า การจัดอบรมให้ความรู้แก่ประชาชนในท้องถิ่นและชุมชนควรมีการจัดฝึกอบรมให้กับประชาชนโดยทั่วไปด้วย ไม่มุ่งเน้นเฉพาะกลุ่มผู้ปกครองเด็กแต่เพียงอย่างเดียว โดยประสานความร่วมมือจากองค์กรภายนอกและมีการจัดทัศนศึกษาดูงานนอกสถานที่ เป็นการฝึกอบรมความรู้ที่ผู้ปกครองต้องการและสามารถนำไปใช้ได้จริง ผู้ปกครองจึงจะให้ความร่วมมือเข้ามามีส่วนร่วมอย่างเต็มที่ ซึ่งอาจประสานความร่วมมือหรือขอรับการสนับสนุนทางด้านวิชาการหรือการดำเนินงานจากหน่วยงานอื่น

ด้านการจัดให้มีการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก อยู่ในระดับมาก ซึ่งมีแนวทางการมีส่วนร่วมในการติดตามประเมินผลการจัดทำกิจกรรมการเรียนการสอนต่าง ๆ การประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กและการติดตามประเมินผลการกำกับดูแลการบริหารงานเชิงนโยบายของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สอดคล้องผลวิจัย ญัญญา วงศ์คำ (2555, หน้า 77) ศึกษาวิจัยเรื่องการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการดำเนินการจัดการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เทศบาลตำบลต้นจิว อำเภอเทิง จังหวัดเชียงราย พบว่า แนวทางพัฒนาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาในด้านประเมิน

พัฒนาการ คือ ควรมีการประชาสัมพันธ์ด้านการประเมินพัฒนาการ ให้ผู้ปกครองได้ทราบถึงการดำเนินงาน ควรนำผลการประเมินพัฒนาการของเด็กมาใช้ในการพัฒนาเด็ก เช่น ติดตามพัฒนาการของเด็กและควรมีการประสานกับผู้ปกครองสม่ำเสมอและควรมีการวัดและประเมินพัฒนาการของเด็กครบทุกด้าน คือ ด้านร่างกาย สังคม และสติปัญญา โดยการประเมินพัฒนาการของเด็กตามสภาพความเป็นจริงเป็นรายบุคคล เช่น การสังเกต การสัมภาษณ์ และการใช้แฟ้มสะสมงาน และสอดคล้องผลวิจัย ปภาน การจะนะดี (2553, หน้า 75) ศึกษาวิจัย เรื่อง แนวทางการพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กด้านการมีส่วนร่วมและการสนับสนุนจากชุมชน กรณีศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านถ้ำตลอด องค์การบริหารส่วนตำบลเขาแดง อำเภอสะบ้าย้อย จังหวัดสงขลา พบว่า การจัดให้มีการติดตามและประเมินผล ควรมีกรอบเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการติดตามประเมินผลให้แก่เจ้าหน้าที่เพื่อให้มีวิธีการติดตามประเมินผลที่ประชาชนให้ความสนใจ และได้ข้อมูลที่ต้องตรงตามเวลาเป็นจริงมากขึ้น มีการแต่งตั้งบุคคลภายนอกและภายใน ในการประเมินผลพร้อมทั้งควรให้มีการประเมินผลการจัดกิจกรรมต่าง ๆ อย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง รวมถึงนำผลการวิเคราะห์ที่ได้จากการติดตามและประเมินผลไปใช้ให้เกิดประโยชน์ในทางปฏิบัติ และประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนทราบ

ในการจัดกิจกรรมเพื่อการมีส่วนร่วมและการสนับสนุนจากชุมชนของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กต้นแบบในสังกัดกองการศึกษาเทศบาลเมืองกาญจนบุรี มีปัญหาการดำเนินงาน คือ บางครั้งผู้ปกครองและคณะกรรมการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กไม่ค่อยมีเวลาในการเข้าร่วมประชุมหรือทำกิจกรรมต่าง ๆ ร่วมกับทางศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เนื่องจากต้องทำงานประกอบอาชีพส่วนใหญ่ทางเกษตรกรรม สอดคล้องผลวิจัย กิตติ กรทอง (2552) การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการดำเนินการจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษา ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในเขตอำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ พบว่า ผู้ปกครองไม่ค่อยมีเวลา ต้องทำงาน ด้านการเงิน ไม่ได้รับเอกสารกิจกรรมมาก คิดว่าไม่จำเป็น ป่วย ติดธุระและยังสอดคล้องผลวิจัยของ ภูมิรักษ์ วงศ์คำ (2555, หน้า 77) ปัญหาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก คือ ปัญหาผู้ปกครองไม่มีเวลาต้องทำงานเพื่อหาเลี้ยงครอบครัว

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ควรให้ความสำคัญและการพัฒนาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ด้านการประสานงานและประชาสัมพันธ์การดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก โดยการจัดกิจกรรมเกี่ยวกับการแสดงความคิดเห็นการให้ข้อมูลข่าวสารการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ด้านการจัดอบรมให้ความรู้แก่ประชาชนในท้องถิ่นและชุมชน ด้านการจัดให้มีการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

1.2 กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่นควรจัดมาตรฐานการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก โดยกำหนดให้ชุมชน คณะผู้บริหารขององค์การบริหารส่วนตำบลมีส่วนร่วมอย่างแท้จริงในทุกเรื่องและกรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่นกำหนดประเมินผลการมีส่วนร่วมของชุมชนทุกปี ปีละ 2 ครั้ง ทำให้องค์การบริหารส่วนท้องถิ่นในฐานะเป็นผู้บังคับบัญชาต้องหันมาใส่ใจเรื่องการมีส่วนร่วมมากขึ้น และสำนักงานส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัด ควรกำหนดให้องค์การบริหารส่วนตำบลรายงานผลการมีส่วนร่วมของชุมชนในการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กตามมาตรฐานอย่างน้อย 3 เดือนครั้ง และผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลควรกำหนดนโยบายการมีส่วนร่วม เช่น การจัดประชุม การประสานการทำงานร่วมกันในกิจกรรมต่าง ๆ

1.3 ครูผู้ดูแลเด็ก ควรจัดประชุมผู้ปกครองและคณะกรรมการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเกี่ยวกับการจัดหลักสูตรการเรียนการสอน กิจกรรมการดำเนินงานต่าง ๆ ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอย่างน้อยเดือนละครั้ง และให้ผู้ปกครองและคณะกรรมการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กได้ประเมินผลพัฒนาการของเด็กในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอย่างน้อย 3 เดือนต่อครั้ง เพื่อพัฒนาปรับปรุงประสิทธิภาพ

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาเรื่องแนวทางการพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กตามมาตรฐานการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในด้านอื่น ๆ เพื่อประโยชน์ในการพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้มีประสิทธิภาพครอบคลุมทุกด้าน

2.2 ควรศึกษาความต้องการของชุมชน ปัจจัยที่ส่งเสริมและปัจจัยที่เป็นอุปสรรคต่อการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองและคณะกรรมการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในการดำเนินการจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

เอกสารอ้างอิง

กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น. (2559). มาตรฐานการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2559. กรุงเทพฯ: กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย.

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2548). *คู่มือหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546*. กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ.
- กิตติ กรทอง. (2553). *การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการดำเนินการจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษา ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในเขตอำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ*. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี.
- จิตติมา ศิริธรรม. (2552). *การมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาขององค์การบริหารส่วนตำบลวาริน อำเภอศรีเชียงใหม่ จังหวัดอุบลราชธานี*. วิทยานิพนธ์ ค.ม. ลำปาง: มหาวิทยาลัยเนชั่น.
- ณัฏฐา วงศ์คำ (2555). *ศึกษาวิจัยเรื่องการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการดำเนินการจัดการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเทศบาลตำบลต้นจัว อำเภอเทิง จังหวัดเชียงราย*. วิทยานิพนธ์ ค.ม. เชียงราย: มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย.
- ทัศนีย์ ศรีฟ้า. (2552). *การศึกษาแนวทางพัฒนาบทบาทการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมการเรียนรู้ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เขตอำเภอพรานกระต่าย จังหวัดกำแพงเพชร*. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กำแพงเพชร: มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร.
- น้ำทิพย์ เสือสารรัตน์. (2554). *การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาในโรงเรียนอนุบาลเอกชน กรุงเทพมหานคร*. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ปภาณ การจะนะดี. (2553). *แนวทางการพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กด้านการมีส่วนร่วมและการสนับสนุนจากชุมชน กรณีศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านถ้ำตลอด องค์การบริหารส่วนตำบลเขาแดง อำเภอบ้านฉะ จังหวัดสงขลา*. การศึกษาอิสระ ร.บ.ม. ขอนแก่น: มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ปาริชาติ สิงห์รัตน์. (2557). *การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยโรงเรียนวัดไผ่ (เขี้ยววิทยาคม) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1*. งานนิพนธ์ กศ.ม. ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา.
- พัฒน์พงษ์ นาสมใจ. (2555). *การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 2*. งานนิพนธ์ กศ.ม. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- สุกัญญา สยามประโคน. (2552). *การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในเขตอำเภอหนองบุญมาก จังหวัดนครราชสีมา*. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2560). *หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2552). *รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550*. กรุงเทพฯ: คณะรัฐมนตรีและราชกิจจานุเบกษา.
- Krejcie, Robert V. and Morgan Daryle W. (1970). Determining Sample Size for Research Activities. *Journal for Education and Psychological Measurement*, 30(3), 607 - 610.